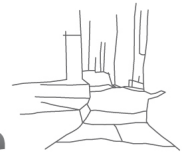

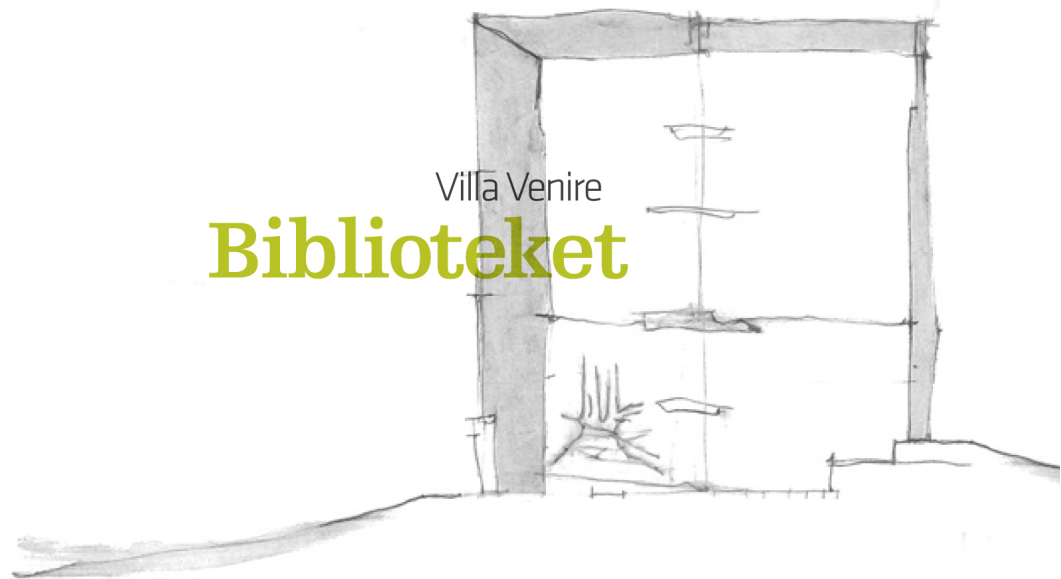
villa
Venire

Villighed er at se bort fra noget

Af Frederikke Larsen, Villa Venire A/S - april 2011

Villa Venire
Biblioteket

Jan Winther, sekretariatschef i Børn, Unge og Kultur i Lejre Kommune, sidder ved bordet i Villa Venire. Der har han tilbragt mange timer, under uddannelse og undervejs. Kendetegnende for Jan, har han inden interviewet tænkt en del over, hvorfor vi har udpeget ham, som relevant karaktervidne for villigheden. For mig, der kender Jan, er det selvindlysende. Jeg beder ham derfor bare gå i gang og samtalen begynder med 2 minutters stilhed, før han tager ordet.

Villighed er at være til rådighed og at stille sig til rådighed. Villighed er forbundet med åbenhed og med at sige "ja" uden forbehold. Der kan sagtens være ting, man gerne vil, men ikke gør, fordi man opsætter forbehold for sig selv - så villighed er at se bort fra eller at ignorere visse dele af sin viden. Det må man gøre, fordi man som menneske kun har et begrænset antal bits til rådighed, så det bliver nødvendigt at nøjes med at fokusere på noget bestemt. I fokuseringen er der en viljesakt. En vilje til at afgrænse, at forsimple. Enkeltheden er en forudsætning for at kunne fokusere. Og fokuseringen er en forudsætning for at noget overhovedet kan blive til noget. Ellers er der jo en milliard ting, der kan lade sig gøre eller er lige gode at gøre.

Man kan ikke være villig til alt på en gang. Jeg er dog meget optaget af det abstrakte livsprojekt: at være åben. At ville "svare" på tilværelsen, som i Karen Blixens livsmotto "Jeg svarer" / "Je responderay". Den tanke har fulgt mig længe. Jeg vil svare på det, tilværelsen byder mig. Derfor prøver jeg at møde op frisk og åben og uden for meget tyngende bagage. Jeg opfatter det sådan, at når man har beskæftiget sig med noget i et stykke tid, hænger der så meget ved, at det bliver som en tung overfrakke, der nedsætter følsomheden. Da gælder det om at få en nøgenhed frem igen. Da jeg var ganske ung, drømte jeg, at mit liv var i et rør fyldt med levende væv, kræftvæv, der bare voksede og fyldte røret ud, så livet ikke kunne passere. I drømmen blev røret rensed ud. Der blev simpelthen tomt og klart til gennemstrømning. Følelsen af, at dét kan lade sig gøre: at jeg kan rense ud, har betydet meget for mig.

Jeg arbejder med at der så vidt muligt er åbenhed, friskhed, en ikke-slæben-rundt-med til stede. Det har jeg ikke altid energi til. Overhovedet ikke. Det er hele tiden en ambition, men ikke nødvendigvis et faktum. Det er ikke ligetil at lykkes med. Mit ønske, min indsats, er ikke i sig selv nok. Og det kommer ikke af villighed og vilje, det kommer som en gave. Man kan arbejde stenhårdt og målrettet, men der er ingen garanti. Hvis man får gaven kastet i nakken, kan man blive forskrækket eller bange. Måske er det måske oven i købet sådan, at man slet ikke opdager, at man får den. I de situationer, hvor det hele kører, hvor man er nærværende og åben, så er man jo tilstede på en måde, man ikke mærker. Der er ingen hensigt. Der "er".

I "mellemtiderne" kan man forsøge at gøre sig klar. Forberede sig på, hvordan man kan lade være med at blive irriteret. Hvordan man kan lade være med at fokusere på noget, man véd ikke er konstruktivt, eller direkte negativt. Da jeg startede i forvaltningen, svor jeg, at jeg aldrig ville sige "nej". Det er jeg stort set lykkedes med. Det er berigende bare at sige "ja". Det har jeg opdaget mange gange. Opgaver, hvor jeg ved gud ikke havde lyst til at gå i gang, viste sig at være interessante og fyldt af en masse muligheder. Eksempelvis "Udbud af skolebuskørsel". Det var faktisk en af de første opgaver, jeg fik. Da måtte jeg lige synke en gang. Men det var faktisk vældig

interessant. Det havde jeg ikke drømt om. Man bliver også indimellem budt ting og sager, arbejdsopgaver, hvor man som udgangspunkt tænker, det er destruktivt eller ødelæggende for et eller andet. Der bliver det afgørende, at de mennesker, der udbetaler ens løn, synes det er det, der skal til. Så er det det, der skal til. Da bliver opgaven at vende det til en positiv arbejdsproces.

Jeg har også puslet meget med ikke at starte med at sige "men", når jeg bliver præsenteret for noget. Det får man så tit lyst til. Det er svært at lade være, men vigtigt at arbejde med. For "men" kan jo være tegn på, at man ikke helt har hørt, hvad der blev sagt, eller hvad der var intentionen. Det er vanskeligt at nøjes med at udforske, hvilken intention, den anden har haft. Men man kan ikke forlange, at det er ens egen intention, der skal udforskes.

Indenfor ledelsesverdenen kan der være dagsordener, der hverken er din eller min, og som vi sammen skal udforske, men der er stadig, også i de sammenhænge, et univers af: hvordan ser du på det, hvordan har du opfattet det. Jeg har lært, at det har stor værdi at bruge god tid at udforske hvad den andens blik på sagen er. Det kræver, at man er villig til at sætte parentes om sin egen logik og sin egen opfattelse. Og jeg ved egentlig ikke, hvor langt jeg er villig til at gå den vej.

I arbejdsmæssig forstand skal man markere sig, for at "være der". Det må jeg åbenbart gøre, ellers var jeg der ikke. Jeg ved ikke helt, hvordan jeg gør. Hvis jeg ser over tid, uanset hvad jeg har beskæftiget mig med, kan jeg se de spor, mit arbejde har trukket. Jeg har en vis stædighed og vilje til at arbejde over lang tid. Jeg ved, jeg lægger kroppen bag, når jeg skal gøre noget klart. Jeg tænker ikke, at jeg bruger stærke ord, men jeg ved at det sommetider bliver opfattet sådan.

Jeg er næsten brændende interesseret i at finde ud af noget. Når noget lukker sig op for mig, er jeg vild med at få fat i de tanker, der ligger til grund. Jeg er ikke tilfreds med at få at vide: læs en lille introduktion. Jeg vil vide, hvor det kommer fra. Det kan ikke blive klart nok, skarpt nok, ikke blive grundigt nok gravet ud. Den intellektuelle villighed er overhovedet ikke passiv eller eftergivende, men er til den irriterende og insisterende side. Sådan har jeg også altid haft det. Så længe jeg kan huske. Den måde, jeg svarer tilværelsen på rummer faktisk mange slags villighed, der ikke nødvendigvis hjælper hinanden på vej... Villighed til at se bort fra sig selv, sine erfaringer og forbehold, villighed til at følge den anden - og villighed til at være den stædige, insisterende, der eftersøger viden til verdens ende.